

Binnen de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hebben enkele fracties de behoefte om vragen en opmerkingen voor te leggen over de brief van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 3 november 2014 inzake de rapportage subsidieregeling praktijkleren (Kamerstuk 33 650, nr. 40).

De voorzitter van de commissie,
Wolbert

Adjunct-griffier van de commissie,
Arends

I.	Vragen en opmerkingen uit de fracties	2
	Algemeen	2
	Monitoringsrapportage Subsidieregeling praktijkleren van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO)	2
II.	Reactie van de Minister	5

I. Vragen en opmerkingen uit de fracties

Algemeen

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de eerste rapportage subsidieregeling praktijkleren.

De leden van de PvdA-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de eerste rapportage subsidieregeling praktijkleren.

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de rapportage. Zij stellen de volgende vragen.

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van de eerste rapportage van de subsidieregeling praktijkleren en willen de Minister nog enkele vragen voorleggen. De genoemde leden vinden het een goed teken dat de subsidieregeling een goede bekendheid heeft gekregen en dat er veel aanvragen zijn ingediend.

Monitoringsrapportage Subsidieregeling praktijkleren van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO)

De leden van de VVD-fractie constateren dat een groot aantal zaken in de monitoring ontbreekt. Zo willen deze leden graag weten of het nu mogelijk is geworden om de doelgroep bepaling voor de subsidieregeling dusdanig aan te passen dat deelcertificaten onder de regeling kunnen vallen. Op dit punt is er een motie door de Kamer aangenomen¹. Ook willen zij weten hoeveel studenten er een beroepspraktijkvormingsplaats hadden bij een werkgever die, na afschaffen van de afdrachtsvermindering onderwijs, niet langer in aanmerking komt voor deze fiscale faciliteit. Daarnaast willen zij weten welke overgangsregelingen er voor deze studenten zijn getroffen. Ook op deze punten is er een motie door de Kamer aangenomen². Ook willen deze leden graag weten welk vast bedrag er per leerwerkplek is ingesteld gedurende het overgangsjaar van 1 januari 2014 tot 31 juli 2014. Zij vragen of gedurende deze periode is gemonitord of de bereidheid van werkgevers om leerwerkplekken beschikbaar te stellen afhankelijk is van de duidelijkheid over een vast subsidiebedrag. Wat waren de uitkomsten van die meting en waarom staan ze niet in de eerste Monitoringsrapportage? Ook deze zaken zijn immers per aangenomen motie aan het kabinet verzocht³. Ook willen deze leden weten wat er gedaan is om een voorschotregeling via O&O-fondsen⁴ ook in andere sectoren dan de metaalsector mogelijk te maken. Is dit nu mogelijk en waarom staat dit niet beschreven in deze monitoringsrapportage? Ook deze zaken zijn per aangenomen motie aan het kabinet verzocht⁵. Ook willen zij weten waarom de subsidieregeling

¹ Gewijzigde motie van het lid Straus (t.v.v. 33 650, nr. 18) over aanpassing van de doelgroepenbepaling (Kamerstuk 33 650, nr. 24)

² Gewijzigde motie van het lid Straus (t.v.v. 33 650, nr. 17) over mogelijkheden voor een overgangsregeling (Kamerstuk 33 650, nr. 23)

³ Gewijzigde motie van het lid Straus (t.v.v. 33 650, nr. 30) over een vast subsidiebedrag per leerwerkplek (Kamerstuk 33 650, nr. 35)

⁴ O&O-fondsen: Opleidings- en Ontwikkelingsfondsen

⁵ Motie van het lid Straus over een voorschotregeling in andere sectoren mogelijk maken (Kamerstuk 33 650, nr. 31)

nog steeds toegankelijk is voor promovendi, ondanks het feit dat een motie is aangenomen door de Kamer waarin het kabinet wordt verzocht om promovendi van de regeling uit te sluiten⁶. Al met al vinden de voornoemde leden de eerste rapportage subsidieregeling praktijkleren onvolledig en vragen zij de Minister wanneer zij de eerste adequate monitoringsrapportage over de nieuwe subsidieregeling praktijkleren mogen verwachten.

De leden van de PvdA-fractie willen opmerken dat het beschikbare budget over de hele breedte nagenoeg gelijk is aan de gedane subsidieclaim. Wel merken deze leden op dat het beschikbare budget bij de sectoren hbo⁷, universiteit en vmbo⁸ een substantiële onderuitputting kennen. Terwijl er in het mbo⁹ sprake is van een claim die groter is dan het beschikbare budget. De leden vragen of en in welke mate de overschrijding voor het mbo gedekt kan worden uit de onderuitputting in andere sectoren van het beschikbare budget voor de subsidieregeling praktijkleren. Zij vragen tevens of het kabinet bereid is om de verdeling van de beschikbare budgetten aan te passen, zodanig dat deze beter aansluiten bij te verwachten subsidieclaim.

Vervolgens merken de leden van deze fractie op dat er bij zowel de voorfinancieringsfase als bij de reguliere indieningsronde sprake is van enkele honderden tot enkele duizenden afwezen/ingetrokken aanvragen. Graag horen de leden wat de belangrijkste redenen voor intrekken of afwijzen van een aanvraag zijn geweest. Was hier sprake van een aanvraag op onjuiste gronden, zo vragen deze leden.

Ook vragen zij of er met betrekking tot de subsidieregeling afstemming is tussen verschillende ministeries. Op basis van klachten uit het veld maken zij op dat de afstemming tussen het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport hapert. Is de Minister bekend met zorgleerbedrijf in Eindhoven dat de dupe is geworden van gebrekkige afstemming, zo vragen deze leden. De leden van deze fractie lezen dat het uitgekeerde subsidiebedrag uit zal gaan komen op € 2.700 per volledige praktijkleerplaats. Zij vragen of het kabinet inzichtelijk kan maken of dit bedrag verschilt ten opzichte van de bedragen die werkgevers mochten verwachten op basis van de Wet Vermindering Afdracht Loonbelasting (WVA). En zo nee, waarom niet? De leden horen daarnaast graag wat de ervaringen vanuit het veld zijn met de subsidieregeling, kan het kabinet hier op in gaan, zo vragen zij. Is de regeling volgens werkgevers werkbaar en hoe oordelen werkgevers over de ervaren administratieve lastendruk?

Ten slotte vragen de eerdergenoemde leden hoe het aanbod van leerwerkplaatsen zich het afgelopen jaar heeft ontwikkeld. Zij vragen of het kabinet hier inzage in kan geven en tot in hoeverre deze ontwikkeling samenhangt met de omvorming van de WVA naar de subsidieregeling praktijkleren. Of moet deze ontwikkeling worden gezien als een ontwikkeling die samenhangt met de economische conjunctuur, zo vragen zij. Graag horen zij de visie van het kabinet.

De leden van de SP-fractie vragen de Minister de verhouding tussen het aantal aanvragen in vergelijking met het aantal deelnemers van vorige regeling in kaart te brengen. Is aan te geven of het aantal aanvragen voor een vergelijkbare periode hoger of lager ligt dan het aantal deelnemers die onder de eerdere regeling vielen? Zij vragen wat de kosten waren van

⁶ Motie van het lid Straus over de subsidieregeling niet toegankelijk maken voor promovendi (Kamerstuk 33 650, nr. 29)

⁷ hbo: hoger beroepsonderwijs

⁸ vmbo: voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs

⁹ mbo: middelbaar beroepsonderwijs

vergelijkbare aanvragen in de vorige regeling ten opzichte van deze regeling.

Welke reden(en) zijn te geven voor het niet toekennen van het voorschot?

De voornoemde leden vragen hier om een verdere toelichting.

De leden van de eerder genoemde fractie vragen de Minister op welke wijze is gecommuniceerd over de noodzaak om ook in de reguliere indieningsronde een aanvraag in te dienen, wanneer er al een aanvraag was ingediend in de voorfinancieringsfase. Hoe wordt dit vergemakkelijkt (in toekomst) en opgelost voor de deelnemers waarbij de aanvragen alleen in de voorfinancieringsfase zijn ingediend, maar waarvan de aanvraag nog steeds gewenst is?

Zij vragen of bekend is of aanvragers en deelnemers tevreden zijn over deze nieuwe werkwijze. Deze leden vragen hier om een verdere toelichting.

Welke gevolgen heeft uitputting van het budget in de sector mbo voor deelnemers aan stage- of werkleerplaatsen? Zij vragen of dit kan leiden tot vertraging en problemen met de afronding van de studie. Hoe wordt voorkomen dat er studenten zijn die door budgettaire problemen niet aan een stage of praktijk- / werkleerplaats kunnen komen? Erkent Minister dat stagedeelname onmisbaar is en niet mag afhangen van overschrijding van een van te voren vastgesteld budget? Deze leden stellen dat het budget de deelnemer moet volgen en niet andersom.

De leden van de D66-fractie constateren dat er 849 aanvragen inhoudelijk zijn afgewezen. Kan de Minister nader toelichten op welke inhoudelijke gronden deze aanvragen precies zijn afgewezen, zo vragen deze leden. Om welke voorwaarden ging het dan, en wat waren de belangrijkste redenen om de aanvragen inhoudelijk af te wijzen, zo vragen de leden van deze fractie. Zij merken daarbij op dat de Minister verwacht dat er nog meer afwijzingen zullen plaatsvinden. Kan de Minister de reden daarvan toelichten, zo vragen deze leden. Waarop is deze verwachting gebaseerd en hoeveel meer aanvragen zijn er na verschijnen van de eerste rapportage alsnog afgewezen en om welke reden(en)?

Deze leden constateren dat het subsidiebedrag per volledige praktijk- of leerwerkplaats in 2014 € 2.700 bedraagt. De genoemde leden vinden het van belang dat voor leerbedrijven continuïteit en duidelijkheid vooraf wordt geboden. De hoogte van het subsidiebedrag per praktijk- of leerwerkplaats hangt sterk af van het aantal aanvragen. Daarom vragen zij de Minister toe te lichten op welke wijze er aan leerbedrijven helderheid wordt gegeven over de hoogte van het subsidiebedrag. Verwacht de Minister dat in 2015 en opeenvolgende jaren de hoogte van de subsidie, die thans € 2.700 bedraagt, sterk zal afwijken, bijvoorbeeld omdat de subsidieregeling praktijkleren beter bekend is en/of er een verbeterde arbeidsmarkt is, waardoor het aantal aanvragen exponentieel zou kunnen toenemen?

Deze leden merken op dat in de onderwijscategorie mbo het aantal aanvragen groter is dan het beschikbare budget, terwijl in de andere onderwijscategorieën juist veel minder aanvragen zijn dan begroot. Ziet de Minister hierin een aanleiding om de verdeling van het beschikbare budget voor de komende jaren te herzien, zo vragen deze leden.

De leden van deze fractie constateren dat er vooral aanvragen zijn ingediend door kleine leerbedrijven, met een aantal medewerkers tot 25. Uit de cijfers is echter niet op te maken hoeveel zzp'ers¹⁰ een aanvraag hebben gedaan. Kan de Minister hier alsnog inzicht in geven? Kan de Minister dit ook meenemen in de nog komende rapportages en daarin expliciet vermelden hoeveel zzp'ers een aanvraag doen, zo vragen deze leden.

¹⁰ zzp'er: zelfstandige zonder personeel

II. Reactie van de Minister